

D. Bosnic, INFOBRICS: Ruské pokročilé stíhacie lietadlá pre Irán uprostred masívneho nárastu americkej vojenskej prítomnosti v Izraeli

- CZ24 News | 30. listopadu 2023

RUSKO / ÍRÁN / SVĚT: Ruské pokročilé stíhacie lietadlá pre Irán uprostred masívneho nárastu americkej vojenskej prítomnosti v Izraeli a na širšom Strednom východe

Po mesiacoch špekulácií, či Irán získa ruské zbrane, najmä pokročilé bojové lietadlá, 28. novembra námestník iránskeho ministra obrany Mehdi Farahi rozptýlil [predchádzajúce fámy o údajnom neúspechu dohody a potvrdil, že Teherán konečne podpísal zmluvu](#) na obstaranie Su-35. vzdušnú prevahu/viacúčelové stíhačky, ľahké stíhacie/predsunté cvičné lietadlá Jak-130 a útočné vrtuľníky Mi-28 z Ruska.

Oznámenie prichádza uprostred enormného nárastu už aj tak masívnej americkej vojenskej prítomnosti na Blízkom východe, ktorá zahŕňa všetko od bojových skupín (CSG) až po bojové lietadlá a dokonca aj strategické bombardéry. Napätie výrazne eskalovalo v kontexte prebiehajúceho konfliktu medzi Izraelom a Gazou, čo prinútilo Irán urýchlene modernizovať svoju starnúcu flotilu bojových lietadiel.

Špekulácie o akvizícii prebiehajú od minulého roka, konkrétne po tom, čo Egypt odstúpil od dohody o kúpe ruských lietadiel. Strach Káhiry, že sa dostane na zlú stranu Ameriky, ju prinútil potlačiť svoju suverenitu (a bezpečnosť), čo je príležitosť, ktorú Teherán využil na uzavretie dohody, ktorej dokončenie by inak trvalo roky.

Západné zdroje špekulovali o dohode Su-35 s Iránom už pred špeciálnou vojenskou operáciou (SMO). Povesti o akvizícii pokračovali počas celého roku 2022, po ktorých nasledovali [špekulácie o tom, že obchod údajne neprejde. V septembri](#) sa však ukázalo, že vojenská spolupráca medzi Moskvou a Teheránom bude zahŕňať ešte viac ako stíhačky Su-35, najmä potom, čo [boli v Iráne spozorované ľahké stíhačky/pokročilé cvičné stroje Jak-130](#).

Jak-130 môže fungovať ako útočné prúdové lietadlá aj pokročilé cvičné lietadlá, ale ich primárna úloha je druhá, čo znamená, že boli obzvlášť charakteristické pre prebiehajúcu dohodu. Konkrétne, Yak-130 sa používa ako odrazový mostík v leteckom výcviku pre pilotov, ktorí sa pripravujú na pilotovanie Su-35.

[Získanie pokročilých bojových lietadiel pre iránske letectvo \(IRIAF\)](#) je už desaťročia predmetom sporu, keďže na krajinu platilo prísne západné zbrojné embargo, ktoré bránilo akvizícii pokročilých zbraní. To malo svoje výhody, pretože to prinútilo Teherán rozvinúť množstvo domácich priemyselných odvetví, vrátane veľmi robustnej a vysoko nákladovo efektívnej výroby bezpilotných lietadiel, a teraz je jasné, že vyspelý vojenský priemysel Teheránu je dokonale schopný ísť po špičke s najväčšími na svete. silných krajín, pokiaľ ide o vývoj a rozmiestnenie bezpilotných systémov.

Napriek týmto pokrokom, ktoré zahŕňajú aj množstvo iných zbraní, ako sú povrchoví bojovníci, dopravné lietadlá a systémy SAM s dlhým dosahom (väčšinou založené na ruských návrhoch), Iránu veľmi chýba bojové letectvo s posádkou. To nie je prekvapujúce, ak vezmeme do úvahy, že len

niekoľko krajín na svete má úplne pôvodný letecký priemysel.

Dokonca aj ázijskí giganti ako Čína a India sa stále vo veľkej miere spoliehajú na Rusko, aby získalo špičkové lietadlá, hoci ich pokroky v tomto smere sú určite chvályhodné. Získaním Su-35 Teherán [posúva schopnosti IRIAF](#) aj do 21. storočia. [Rôzne správy](#) naznačujú, že bolo objednaných najmenej 24 bojových lietadiel, aby nahradili dosluhujúce F-14 „Tomcats“, pričom sa špekuluje, že ich získa viac ako 60 v následných objednávkach.

Takmer to isté by sa dalo povedať o útočnom vrtulníku Mi-28. Vyspelé ruské rotorové lietadlo má v zahraničí veľmi málo ekvivalentov a určite by spôsobilo revolúciu v iránskych schopnostiach. Teherán sa totiž v súčasnosti spolieha na svoje staré útočné helikoptéry AH-1 „Super Cobra“ z čias vietnamskej vojny, ktoré sú technologicky pozadu o desaťročia, dokonca aj s postupnými modernizáciami a generálnymi opravami, ktoré iránska armáda uplatňuje.

Správy naznačujú, že iránske sily operujúce v Sýrii boli ohromené výkonom irackých a ruských Mi-28 v Iraku aj Sýrii, čo bolo hlavným faktorom, ktorý prispel k rozhodnutiu získať ich. Skvelým letovým vlastnostiam a výzbroji tohto ruského vrtulníka konkuruje len menej konvenčný Ka-52 „Alligator“ vybavený koaxiálnymi rotormi.

Je dôležité poznamenať, že prebiehajúce obstarávanie má pre rámce SCO (Shanghai Cooperation Organization) a BRICS+ mimoriadny význam. Konkrétne, [Irán je už členom prvého](#), zatiaľ čo je pripravený pripojiť sa k druhému o niečo viac ako mesiac. S eskalujúcim napätím v USA, [ktorého primárnym cieľom je práve Teherán](#), sa agresívna talasokracia snaží narušiť viaceré mierové procesy v regióne.

[Útok na Irán](#) sa zdá byť pre Washington DC veľmi lákavou vyhliadkou, pretože by to v skutočnosti „zabilo dve muchy jednou ranou“ tým, že by SCO aj BRICS+ vyzerali „slabé“ a neschopné (alebo dokonca nechotné) brániť svojich nových členov.

USA veľmi pravdepodobne veria, že by to mohla byť smrteľná rana pre rýchlo sa rozvíjajúci multipolárny svet, ktorý nevyhnutne rozloží existujúci „svetový poriadok založený na pravidlách“. Rusko vyzbrojovaním Iránu zabezpečuje, že každý takýto útok by bol nielen nákladným, ale aj neúspešným úsilím.

AUTOR: Drago Bosnic Překlad: S.S.

[ZDROJ](#)